

Merknad til statsbudsjettet 2019

Til Arbeid og sosialkomiteen på Stortinget

Fra Cerebral Parese-foreningen (CP-foreningen)

Oslo, 10.oktober 2018

Satsninger og målsetninger

Regjeringens inkluderingsdugnad

CP-foreningen er positiv til regjeringens inkluderingsdugnad for å flere med nedsatt arbeidsevne eller som har hull i CV-en i arbeidslivet. I årets statsbudsjett foreslås det å sette av 125 millioner til dugnaden, men det understrekes også at det i løpet av 2019 skal utvikles flere tiltak og virkemidler. CP-foreningen ser fram til å bidra aktivt med innspill til dette arbeidet i året som kommer.

I følge budsjettforslaget er sysselsettingen blant funksjonshemmede stabil, men nivået på sysselsettingen er altfor lavt. Fortsatt er det omkring 85 000 som ikke er i arbeid, men som oppgir at de ønsker det. Det er derfor svært viktig at arbeidet med å flere med funksjonsnedsettelse i arbeid prioriteres – både i form av å opprettholde et høyt arbeidsmarkedstiltaksnivå og å skape et mer inkluderende arbeidsliv i samfunnet ellers.

I budsjettforslaget blir det nevnt at regjeringens «Jobbstrategi for personer med nedsatt funksjonsnedsettelse» skal fases inn i regjeringens inkluderingsstrategi fra og med 2019. Vi ber komiteen sørge for at innsatsen for å flere med nedsatt funksjonsevne fortsatt blir prioritert, selv om målgruppa for dette arbeidet blir utvidet og innsatsen mer samlet.

Programkategori 09.30 Arbeidsmarkedstiltak

Post 76 – Tiltak for arbeidssøkere

Vi er fornøyde med at arbeidsmarkedstiltakene knyttet til personer med nedsatt arbeidsevne høyst sannsynlig holdes på et relativt stabilt nivå i 2019, til tross for at bevilgningen samlet sett er redusert. Det viktigste, pr. dags dato, er ikke nødvendigvis flere tiltaksplasser, men å faktisk lykkes med å få flere i arbeid gjennom tiltakene.

Vi er også positive til at det skal satses på lønnstilskudd og at ordningen skal gjøres enklere å bruke for arbeidsgivere. Målet bør være at flere kommer inn under denne ordningen og komiteen bør vurdere om selve rammetilskuddet til tiltaket bør øke.

Post 77 – Varig tilrettelagte plasser

Vi mener satsningen på 200 nye plasser og en bevilgning på ca. 20 millioner er for liten.

Vi er enig med blant annet ASVL og NFU at personer med ulike grader av utviklingshemming bør prioriteres høyere. Det er ikke holdbart at 67 % av disse står uten arbeid eller dagtilbud.

Vi ber komiteen vurdere å øke antall VTA-plasser for å imøtekomme det reelle behovet og de ventelistene som vi har i dag.

Vi vil også understreke at VTA-ordningen bør forbli et statlig arbeidsmarkedstiltak i likhet andre statlige arbeidsmarkedstiltak.

Post 79 - Funksjonsassistanse i arbeidslivet

CP-foreningen er fornøyd med at bevilgningen til Funksjonsassistanse i arbeidslivet videreføres og at antallet brukere i ordningen øker.

I likhet med hva vi har foreslått tidligere år, ber vi komiteen vurdere å utvide funksjonsassistentordningen til å også inkludere personer med kognitive utfordringer. Også personer med kognitive utfordringer sliter i arbeidslivet, men disse vanskene er ikke alltid like synlige. Ved å få innvilget assistanse til for eksempel enkle organiserings- og sorteringsoppgaver på arbeidsplassen, kan det for den enkelte ha stor betydning for muligheten til å kunne komme seg i arbeid eller for å kunne beholde arbeidstilknytningen sin lengst mulig.

Programkategori 09.10 Administrasjonen av arbeids- og velferdspolitikken

Post 1, Driftsutgifter

Det legges opp til at brukere i NAV skal få en bedre oppfølging i overgangen til arbeid, jamfør tiltakene i meldingen «Nav i en ny tid – for arbeid og aktivitet».

Budsjettforslaget legger opp til en økning på 162 millioner i driftsutgifter i NAV, der enkelte satsninger blir «øremerket» til eksempelvis flere markedskontakter, prosjektet «Ringer i vannet 2» osv. Samtidig legges det opp til en (unødvendig) innsparing som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen på ca. 60. millioner.

Til tross økningen i driftsutgiftene, er vi i CP-foreningen, bekymret over om NAV har tilstrekkelig ressurser til å faktisk kunne styrke arbeidsoppfølgingen. Vi mener blant annet at mottakerne av arbeidsavklaringer trenger bedre oppfølging. På dette området oppleves det, på mange måter, at vi har «godtatt» en innstramming i ordningen for nettopp kunne gi mottakerne av denne helsebaserte ytelsen en raskere og tettere oppfølging. Vi er ikke overbevist om dette faktisk er tilfelle og vi ber komiteen vurdere om det kan settes av flere midler til arbeidsoppfølging.

Vi mener også at det er på tide at uføre, særlig mottakere av ordningen «Ung ufør», også kan få arbeidsoppfølging i NAV. Det er helt nødvendig at flere får muligheten til å ta i bruk restarbeidsevnen sin og delta i arbeidslivet. Vi vet at mange unge uføre er en uutnyttet ressurs. Selv om uførereformen skulle gjøre det enklere å kombinere arbeid og trygd, mener vi det fortsatt kan gjøres mer for å faktisk muliggjøre det. Blant annet er friinntekstsgrensen for lav.

Forsøk med kommunalt ansvar for deler av trygdeordningene

CP-foreningen stiller seg kritisk til en nasjonal forsøksordning hvor en andel av det statlige trygdebudsjettet overføres til utvalgte kommuner og som da får i ansvar å finansiere noe av trygden sammen med staten, og får beholde besparelsen dersom de lykkes i å hjelpe utsatte grupper inn i arbeidslivet. Vi mener at det viktig at arbeidsavklaringspenger og uføretrygd forblir et statlig ansvar og forankret i folketrygdloven.

Programkategori 29.60 Kompensasjon for merutgifter ved nedsatt funksjonsevne

Kap. 2661, post 74 – Tilskudd biler

Fra og med 2015 ble ordningen med tilskudd til gruppe 1 bil innskrenket til å bare gjelde de som har behov for bil i forbindelse med arbeid og utdanning. Vi vil be komiteen vurdere å gjøre om denne ordningen, fordi den ekskluderer mange som er avhengig av bil for å kunne utføre dagligdagse gjøremål og hindre at man får en isolert tilværelse.

Kap 2661, post 79 – Aktivitetshjelpemidler til personer over 26 år

Det legges opp til samme beløp som i fjoråret. Vi ber komiteen vurdere en økning, da vi har mottatt tilbakemeldinger på at potten i 2018 har vist seg å være for all for liten sammenlignet med det som er faktisk var behovet. Allerede halvveis i året var potten tom og alle søknader ble siden da automatisk avslått. Vi mener dette ordningen (beløpet) bør gjøres om til en overslagsbevilgning.

Pleiepenger (Kap. 2650 post 72)

Vi ber komiteen arbeide for at tidsbegrensingen på pleiepengeordningen blir fjernet.